

Werkblad 13

Informatie voor de teler/rondleider

Dit werkblad bevat een korte uitleg van de Smaakmissie Fruit voor de teler waar de klas op bezoek gaat. De teler kan zijn/haar reguliere excursie uitvoeren. Aanvullend kunnen de leerlingen een aantal vragen stellen die zij hebben opgesteld tijdens de lessen op school.

Informatie voor de teler

U hebt de vraag gekregen om een groep leerlingen te ontvangen op uw bedrijf. Deze leerlingen komen bij uw bedrijf op bezoek in het kader van een schoolproject dat zij doen over fruit. Bij het bezoek van de leerlingen, kunt u op de wijze die u gewend bent de excursie verzorgen. Aanvullend willen we u vragen een aantal onderwerpen met de leerlingen te bespreken, of de leerlingen de ruimte te geven om een aantal vragen aan u te stellen over deze onderwerpen.

Achtergrondinformatie: Smaakmissie Fruit

De leerlingen volgen op school een Smaakmissie over fruit. Deze missie is ontwikkeld door het Steunpunt Smaaklessen (zie www.smaaklessen.nl). De Smaakmissie is een lessenserie over fruit, waarbij leerlingen meer leren over gezondheid en fruit. Ook leren ze meer over waar fruit vandaan komt, hoe het in de winkel terecht komt en hoe je fruit kunt klaarmaken.

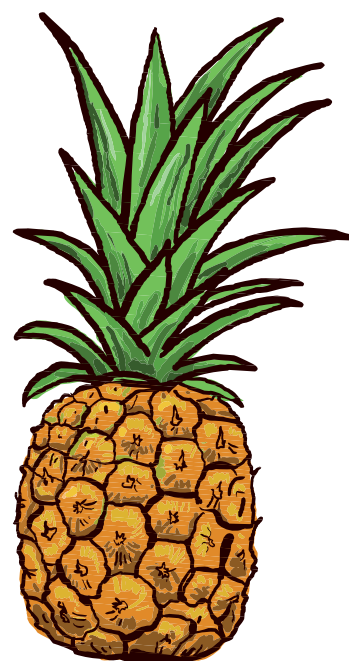
De excursie

In de lessenserie die de leerlingen volgen wordt een bezoek aan een fruitteler of moestuin belangrijk geacht, zodat de leerlingen met eigen ogen zien welk fruit er groeit en wat een teler allemaal moet doen om fruit te produceren.

De doelen van de excursie zijn:

- De leerlingen ontdekken dat een teler veel productiestappen moet uitvoeren om fruit te kweken en te oogsten.
- De leerlingen ontdekken dat de productie van fruit afhankelijk is van het seizoen en de streek waar het wordt geteeld.

U kunt uw excursie invullen zoals u gewend bent. Het is echter wel de bedoeling dat de leerlingen tijdens of na de rondleiding vragen aan u mogen stellen.

Werkblad 13

Informatie voor de teler/rondleider

Hieronder worden een aantal vragen weergegeven die u kunt verwachten. Wellicht kunt u zelf de vragen goed beantwoorden. Voor uw ondersteuning is er bij elke vraag wat informatie toegevoegd. Het is niet de bedoeling dat u deze informatie allemaal aan de leerlingen geeft. Gebruik deze informatie om de vragen van de leerlingen te beantwoorden.

1. Welke fruitsoorten komen uit Nederland en wanneer worden deze geoogst?

Tabel 1: bekende fruitsoorten uit Nederland en oogstmaanden

Soort	Oogstmaand
Appels	juli - november (omdat het goed kan worden opgeslagen het hele jaar verkrijgbaar)
Peren	juli - november (omdat het goed kan worden opgeslagen het hele jaar verkrijgbaar)
Frambozen	juli - augustus
Bramen	juli - augustus
Bessen	mei - september
Kersen	juni - juli
Pruimen	juli - augustus
Aardbeien	juni - juli

Er zijn ook soorten fruit die in andere maanden in Nederland in de kas groeien omdat het dan niet warm genoeg is. Bijvoorbeeld aardbeien, frambozen of bessen. Om deze soorten dan te laten groeien moeten de kassen erg warm worden gemaakt. Dit kost energie, maar de telers proberen zo zuinig mogelijk met energie om te gaan.

2. Waarom groeien deze soorten in Nederland?

Elk deel op de aarde heeft een eigen klimaat. Dit gaat over het weer. Bijvoorbeeld hoeveel regent het, hoeveel schijnt de zon en hoe warm is het? De fruitsoorten die in Nederland groeien, kunnen goed groeien bij het Nederlandse klimaat. Tropische fruitsoorten, zoals bananen en kiwi's hebben meer zon en warmte nodig. Daarom groeien deze soorten niet in Nederland.

3. Welke fruitsoorten groeien in deze streek en waarom?

Misschien kunt u de leerlingen meer informatie geven over fruitsoorten die in uw streek groeien en waarom deze soorten hier goed groeien.

4. Welke fruitsoorten komen uit het buitenland?

Alle soorten fruit kunnen uit het buitenland komen. Ook soorten die in Nederland groeien, worden soms uit het buitenland gehaald. Over het algemeen komen met name fruitsoorten die een warmer klimaat nodig hebben uit het buitenland (zie ook tabel 2).

Werkblad 13

Informatie voor de teler/rondleider

5. Hoe komen deze fruitsoorten naar Nederland?

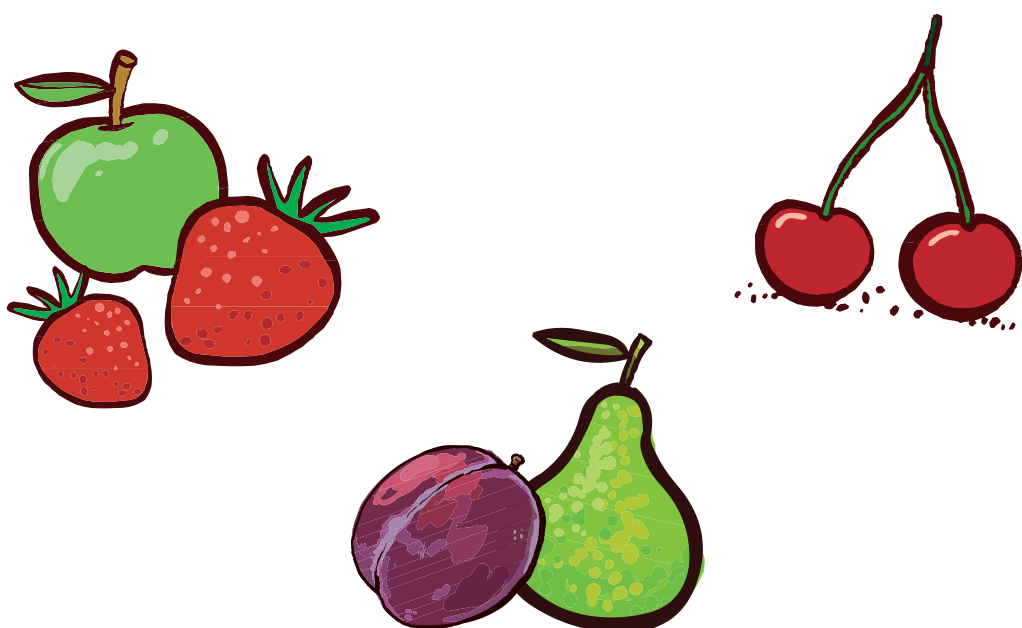
Hoe buitenlands fruit naar Nederland komt verschilt per soort. In tabel 2 is te zien hoe een fruitsoort wordt vervoerd als deze uit het buitenland komt. Dit kan per boot, vrachtwagen of vliegtuig. Over het algemeen geldt dat:

- Fruit uit Zuid-Europa altijd met de vrachtwagen wordt vervoerd, omdat het niet zo ver weg is. Fruit uit Zuid-Europa is vooral verkrijgbaar aan het eind van de zomer en in de herfst. In de andere maanden komen deze fruitsoorten met het vliegtuig of boot uit warmere landen.
- Fruit dat je langer kunt bewaren en van verder komt dan Zuid-Europa met de boot naar Nederland komt.
- Zacht fruit dat je niet zo lang kunt bewaren met het vliegtuig komt.

6. Wat betekent dit allemaal voor het milieu?

Dat is best ingewikkeld. Het is het allerbeste om fruit uit de buurt te eten en uit het seizoen. Daarna is het het beste om fruit uit Nederland te eten dat kan worden bewaard. Appels en peren bijvoorbeeld kunnen lang worden opgeslagen. Een appel wordt niet in januari geoogst, maar is toch een prima keuze, omdat het in Nederland goed kan worden opgeslagen en daarom niet veel energie kost.

Er komt ook veel fruit uit het buitenland. Fruitsoorten die met de boot naar Nederland komen, zijn niet zo slecht voor het milieu. Want een boot kost niet zo veel energie. Fruitsoorten die in Nederland in een kas moeten groeien kosten weer veel meer energie. Dat is niet zo goed voor het milieu. Sommige fruitsoorten uit het buitenland kunnen niet met de boot komen. Dat geldt voor soorten die je niet zo lang kunt bewaren, bijvoorbeeld frambozen of aardbeien uit het buitenland. Zij komen met het vliegtuig en kosten veel energie. Die kun je dus beter niet te vaak kiezen.

Werkblad 13

Informatie voor de teler/rondleider

Tabel 2: Vervoer van het fruit

	Boot	Vrachtwagen	Vliegtuig
Aardbei			x
Abrikoos	x	x	
Ananas	x		
Appel	x		
Banaan	x		
Bessen			x
Braam		x	x
Carambola			x
Citroen	x	x	
Dadel	x		
Druif	x	x	
Framboos		x	x
Granaatappel	x	x	
Grapefruit	x		
Guave	x		
Kaki	x	x	
Kers	x	x	x
Kiwi	x	x	
Kweepeer	x	x	
Limoen	x	x	
Lychee			x
Mandarijn	x	x	
Mango	x		
Meloen	x		
Nectarine	x	x	
Papaja			x
Passievrucht		x	x
Peer	x		
Perzik	x	x	
Pruim	x	x	
Sinaasappel	x	x	
Vijg		x	x

